

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Adviescommissie Water
Z.K.H. de Prins van Oranje
p/a secretariaat van de Adviescommissie Water
Postbus 20906
2500 EX DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Ons kenmerk
IENM/BSK-2012/37716

Uw kenmerk
AcW-2012/37308

Datum 15 maart 2012
Betreft reactie Advies AcW waterveiligheid

Koninklijke Hoogheid,

Graag wil ik u bedanken voor uw advies van 9 maart 2012 over waterveiligheid. Tevens wil ik ook inhoudelijk reageren op de hoofdlijnen van uw advies.

Stapsgewijs proces

U geeft belangrijke aandachtspunten voor het proces en de aanpak voor de komende jaren. U benadrukt de waarde van het gekozen proces waarin de regionale deelprogramma's van het Deltaprogramma strategieën opstellen. De timing die u beschrijft sluit aan bij de stapsgewijze aanpak van het Deltaprogramma en de wijze waarop ik richting geef aan het totaalproces.

In 2011 heb ik aangegeven voor welke gebieden het huidige beschermingsniveau behouden dient te blijven en welke gebieden, vanwege hun risicokarakteristieken, aandachtsgebied zijn. Het gaat om het rivierengebied, delen van de Regio Rijnmond-Drechtsteden en Almere. In de periode 2012-2013 wordt gewerkt aan het breed in beeld brengen van mogelijkheden in de preventie, ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing. Er wordt gewerkt aan de uitwerking van gebiedsgerichte strategieën op basis van de bouwstenen (Gebiedspilots Meerlaagsveiligheid, Slachtofferrisicoanalyses en de Maatschappelijke Kosten Batenanalyse) en de essentiële gebiedskennis van de andere overheden. De deltacommissaris regisseert dit proces. Daarvoor wordt gewerkt via de fasering van mogelijke, via kansrijke naar voorkeursstrategieën, zoals ook beschreven in het Deltaprogramma 2012. Ik vertrouw erop dat de gebiedsgerichte Deltaprogramma's in deze uitwerking tot succesvolle strategieën zullen komen. In 2014 komt de deltacommissaris met een voorstel voor een samenhangende set van Deltabeslissingen en waarover ik vervolgens zal besluiten. In 2017 worden wet- en regelgeving aangepast.

Risicobenadering en meerlaagsveiligheid

Ik constateer dat u de keuze ondersteunt om de actualisering van het waterveiligheidsbeleid te baseren op de risicobenadering. Het is goed om gezamenlijk te kunnen constateren om niet alleen naar de overstromingskansen te kijken, maar ook naar de mogelijke gevolgen van een eventuele overstroming. Modern waterveiligheidsbeleid vraagt om een brede en creatieve benadering. Ik hecht er aan te benadrukken dat het voorkomen van overstromingen (de huidige beschermingsniveaus) de basis is en blijft voor het waterveiligheidsbeleid.

Aangezien absolute veiligheid niet bestaat, vind ik het heel belangrijk om met alle betrokken partijen te bezien welke maatregelen er mogelijk en nodig zijn om de gevolgen van eventuele overstroming te beperken. Dat kan door bij de ruimtelijke ordening (laag 2) en de rampenbeheersing (laag 3) meer dan de laatste decennia rekening te houden met de gevaren van water en maatwerk te leveren. De uitdaging is om slimme combinatie van preventie, ruimtelijke inrichting en rampenbeheersing te vinden.

Uw advies om een aantal aspecten (zoals het stellen van eisen aan maatregelen in de laag 2 en laag 3) te betrekken bij de verdere uitwerking van meerlaagsveiligheid is van belang voor de implementatie van de risicobenadering. Ik zal dat meegeven voor de verdere aanpak in de gebiedsgerichte strategieën. Ik wil de komende twee jaren goed in beeld krijgen welke maatregelen lokaal, regionaal en nationaal mogelijk en nodig zijn om de gevolgen van een overstroming te beheersen. Ook voorbeelden uit de omgang met het water uit het verleden en uit het buitenland kunnen hierbij van waarde zijn. Op basis van deze uitwerking kunnen de gezamenlijke overheden in het Deltaprogramma dan samen met mij bezien welke (aanvullende) eisen nodig zijn.

Normtype

In uw advies pleit u voor de overstap naar een ander type norm. Deze is nu op overschrijdingkansen gebaseerd. Tegelijkertijd komen we steeds meer te weten over onze waterkeringen. Terecht wijst u er in dat kader op dat de kennis uit het onderzoektraject Veiligheid Nederland in Kaart (dat werkt met overstromingskansen) laat zien dat er soms meer aandacht moet worden besteed aan andere mechanismen die een dijk kunnen laten bezwijken, zoals bijvoorbeeld piping waardoor er bij hoogwater water onder de dijk doorloopt. Uw advies om over te stappen naar een overstromingskansbenadering waarin meer dan voorheen rekening wordt gehouden met deze nieuwe technische inzichten onderschrijf ik. Ik werk daar gefaseerd naar toe, want het onderzoekstraject VNK is nog niet afgerond. Op dit moment zijn 17 van de 56 beoogde dijkringen doorgerekend. In 2014 zijn alle 56 af. Ik zal deze inzichten de komende jaren reeds gaan verwerken in een aangepast en aangescherpt toets- en ontwerpinstrumentarium. De opgedane kennis uit VNK zal in 2017 landen in de geëigende juridische implementatie in wet- en regelgeving. Daarnaast zullen de inzichten van VNK worden gebruikt voor de prioritering en het ontwerp van hoogwaterbeschermingsmaatregelen.

Normhoogte

Uw advies benadrukt dat een uitspraak over de hoogte van de normen nu niet aan de orde is. Wel bevat uw advies een aantal criteria voor de actualisering van de hoogte van de norm. U wijst er naar mijn mening terecht op dat de huidige beschermingsniveaus tenminste gehandhaafd moeten blijven. Verder adviseert u voor iedereen een basisveiligheidsniveau te definiëren aan de hand van een maximaal individueel risico op overlijden als gevolg van een overstroming. In deze fase van het proces, waarin breed wordt gekeken naar nodige en haalbare maatregelen, wil ik nog geen getallen vastleggen. Het lijkt me verstandig dat in de gebiedsgerichte deelprogramma's meerdere varianten worden uitgewerkt. Ik kan me daarbij voorstellen dat in ieder geval een variant wordt uitgewerkt waarin voor het individueel risico een kans van 10^{-5} als een oriëntatiewaarde wordt gehanteerd, en aanvullende bekeken wordt of een hoger beschermingsniveau op grond van kosteneffectiviteit en groepsrisico's nodig is.

Samenvattend

Samengevat voer ik het volgende totaalproces. In de periode 2012-2013 wordt gewerkt aan de uitwerking van gebiedsgerichte strategieën. In die periode wordt ook Veiligheid Nederland in Kaart verder doorgerekend, worden nieuwe technische in het toets- en ontwerpinstrumentarium verwerkt en wordt het nieuw Hoogwaterbeschermingsprogramma opgesteld en geprioriteerd. De deltacommissaris zal in 2014 in het Deltaprogramma een voorstel doen voor een samenhangende set aan deltabeslissingen, waarover het kabinet dan vervolgens zal besluiten. In 2014 worden deze zaken in onderlinge samenhang gepresenteerd in het Deltaplan Waterveiligheid. Dan is ook een beeld ontstaan van het gewenste en benodigde instrumentarium voor meerlaagsveiligheid en de juridische implementatie in de wet en/of het toets- en ontwerpinstrumentarium, dat in 2017 in werking zal treden.

Al met al constateer ik dat wij ons baseren op hetzelfde gedachtegoed en op hoofdlijnen dezelfde koers voor ogen hebben. Met uw waardevolle opmerkingen kan ik, met de samenwerkende partners in het Deltaprogramma, verder werken.

Ik wil u hartelijk danken voor uw advies en uw bijdrage in het proces richting 2017.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Joop Atsma